

¹⁴Mivel tehát nagy főpapunk van, aki áthatolt az egeken, Jézus, az Isten Fia, ragaszkodjunk hitvallásunkhoz. ¹⁵Mert nem olyan főpapunk van, aki ne tudna megindulni erőtlenségeinken, hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan kísértést szenvedett mindenben, kivéve a bűnt. ¹⁶Járuljunk tehát bizalommal a kegyelem trónusához, hogy irgalmat nyerjünk, és kegyelmet találjunk, amikor segítségre van szükségünk.

Kedves Testvéreim!

Azt hiszem, nem szabad szó nélkül elmenni a mellett, hogy két egyházfő találkozott pénteken Kubában. Ferenc pápa és Kirill moszkvai patriarcha találkozója egy régóta várt esemény. Miért? Utazzunk egy kicsit vissza a történelemben. 313-ban Nagy Konstantin császár a keresztyénséget elfogadott vallássá tette a Római Birodalomban. Innentől kezdett növekedni a nagyobb városok egyházi vezetőinek, püspökeinek szerepe. A későbbiekben államvallássá lett keresztyénségnek sok új kihívással kellett szembenéznie. A széthulló birodalom a keresztyénségtől várta a megoldást égető problémáira. A keresztyén zsinatokon, gyűléseken hamar kiderült, hogy mely püspökök bírnak a legnagyobb befolyással. Így jött létre az öt patriarchátus: Konstantinápoly, Alexandria, Antiochia, Jeruzsálem és Róma. Mint a Birodalom fővárosának püspöke Róma pápája szerette volna befolyását a többiek fölé is kiterjeszteni, de ezt azok nem fogadták el. A 395-ben kettészakadó RB, is éles határt húzott Róma és a másik 4 patriarchátus közé. A nyelv változása a ny-i részen a görögről a latinra való átállás, a liturgiai különbségek, de leginkább a politika volt az, ami a szembenállást még inkább erősítette, ami 1054-ben a nagy egyházszakadáshoz vezetett. Azóta a ny-i részen a Római püspök irányította a keresztyéneket a reformáció koráig, és azóta is a katolikus híveket, világszerte ma 1,2milliárd hívőt. A k-i egyházban viszont megmaradt a patriarchális rendszer, azaz a nagyobb városok püspökei saját területük felett rendelkeznek. Jelenleg 15 patriarchátus van, ebből első az egyenlők között, a konstantinápolyi, a legnagyobb viszont 150millió fővel a moszkvai. A találkozóval kapcsolatban sok a találgatás. Miért ott és miért most. Az egyházpolitikai háttérről csak annyit lehet tudni, hogy nem tegnapelőtt kezdték el szervezni ezt a találkozót, és egyértelmű cél a keresztyének egysége felé való törekvés. Hogy miért most? Ezt a közösen aláírt nyilatkozat magyarázza talán leginkább, amelyben első helyen szerepel a keresztyének üldözése, aztán a vallásszabadság kérdésköre, amelyben a népvándorlás központi helyen van. A keresztyén küldetés hangsúlyozása, és egy cikkely az egymás vizében való halászatról. Ráadásul külön pont foglalkozik a két éve elrabolt Szír patriarchával. Ha mindezt összerakjuk, akkor az egyik cél a jelenlegi Közel-keleti válság miatt Európába özönlő többségében ortodox keresztyének erősítése.

Mai igénk ebből a szempontból igencsak aktuális. Ugyanakkor a mi számunkra is tartogat üzenetet.

A zsidókhöz írt levél az Úsz. egyik legnehezebb olvasmánya. Tavaly a bibliaórákon megnéztük ezt a levelet, sok időt töltöttünk azzal, hogy az Ószövetségben lapozva kerestük a hivatkozási pontokat.

Milyen helyzetben is szólal meg a zsidókhöz írt levél. A Jeruzsálemi templomot Kr.u. 70-ben lerombolták. A palesztinában élő keresztyének is menekülni kényszerülnek, és Európa felé veszik az irányt. Az üldözések korát élik, amikor hitük lankadni kezd, és sokan kezdenek beolvadni új otthonuk környezetébe, kultúrájába. Gondoljunk bele, otthonaikból elűzték őket, és még ott is üldözik őket hitük miatt, ahová mennek.

Egy Berlinben élő katolikus pappal találkoztam az ökumenikus imahéten. Ő mesélte, hogy befogadtak egy Szír menekült családot. Az apát a gyermekei szeme láttára fejezték le az otthonukban, mert nem tagadta meg Krisztust. Elmenekültek, Németországban pszichológusok foglalkoznak a gyerekekkel, és azt látja ez a pap, hogy közben van egy törekvés: felejtse el a nyelved, a kultúrad, a hited, legyél olyan, mint mindenki más, olvadj be. És a gyerekekre hat ez a fajta propaganda, és az a hit, amiért az apjuk az életét adta már nincs ott az életükben.

A zsidókhöz írt levél azoknak szól, akik így menekültek el 2000 éve.

És igen, fontos, hogy az egyházi vezetők kiálljanak és elmondják a világnak, - ahogy többször fogalmaz a nyilatkozat, a „nemzetközi közösség”-nek, hogy itt nagyon súlyos dolgokról van szó. És én is fontosnak tartom ezt a találkozót, ezért is beszéltem róla ennyit. De, Isten igéje valami másra is figyelmeztet. És ez a mi számunkra is fontos üzenetet hordoz, és így a bőjt kezdetén nagyon is rászorulunk arra, amit mond.

Közvetlenül alapigénk előtt a zsidókhöz írt levél szerzője az Isten nyugalmanak napjáról beszél, és egyértelművé teszi, hogy ezen az utolsó napot, az ítélet napját érti.

⁹A szombati nyugalom tehát még ezután vár az Isten népére. ¹⁰Aki ugyanis bement az Isten nyugalomába, maga is megnyugodott a munkáitól, mint Isten is a magáétól. ¹¹Igyekezzünk tehát bemenni abba a nyugalomba....

Aztán azt is elmondja, hogy Isten azon a napon megítéli az embert: *Isten igéje élő és ható, élesebb minden kétélű kardnál, és áthatol az elme és a lélek, az ízületek és a velők szétválásáig, és megítéli a szív gondolatait*

és szándékait. ¹³*Nincsen olyan teremtmény, amely rejtve volna előtte, sőt mindenki mezítelen és fedetlen az ő szeme előtt. Neki kell majd számot adnunk.*

A farsangi időszak véget ért. Az álarcok lekerültek, még a jelmezversenyek győztesei is mind leveszik a maszkokat. A böjt erről szól, hogy Isten előtt nincsenek álarcok, nincsen képmutatás, az Isten mindent és mindenkit lát, és megítél. Ez az ítélet pedig elég durva, mert egyikünk sem tud megállni előtte.

Tegnap a három gyerek ült a kanapén én pedig ott álltam előttünk és leszidtam őket. Még a 10 hónapost is odatettem, mert benne is ott van a zshiványség, amikor hangosan kacarászva tépkedi egyetlen épen maradt szobanövényünket. Ahogy ott ültek látszott rajtuk, hogy nagyon is tisztában vannak vele, hogy amit tesznek nem jó. (Szerintem még a kicsi is, de neki azért gyorsan felmentést adtam.) Mit csinált a két nagyobb, egymásra mutogatott vagy éppen tagadta a dolgokat.

Gyakran van az, hogy miután elmondtam, hogy ezt-vagy azt nem így kellene, megölelem és elmondom, hogy mindenellett szeretem őket.

Isten odaültet bennünket a kanapéra és jól leszid. ¹³*Nincsen olyan teremtmény, amely rejtve volna előtte, sőt mindenki mezítelen és fedetlen az ő szeme előtt. Neki kell majd számot adnunk.*

Ugyanakkor pedig átölel. Ezzel nem eltörli a büntetést, csupán a szeretetéről tanúsít. Alapigénk első sora azt mondja: ¹⁴*Mivel tehát nagy főpapunk van, aki áthatolt az egeken, Jézus, az Isten Fia, ragaszkodjunk hitvallásunkhoz.*

A jeruzsálemi temploman a főpap volt az egyetlen, aki bemehetett a szentek-szentjébe, ami az Isten trónterme, az Ő uralkodásának szimbóluma volt. Oda is évente egyszer a Jóm- kippur ünnepén, méghozzá a nép bűnét magára vállalva. A zsidó főpap fő funkciója – nem politikai nyilatkozatok megtétele és nagyszabású felekezeti párbeszéd folytatása volt, hanem az Isten elé állás méghozzá a maga és a nép nevében. Mint amikor Dani lökdösi Hangát maga előtt, a számonkérés idején. Ne én kapjam a büntetést, hanem ő. A főpapnak át kellett mennie a Szentek szentjét elválasztó kárpiton, be a szövetség ládához, amire úgy tekintettek, mint Isten mennyei trónusának földi mása. Itt kellett áldozatot bemutatnia, azaz vezekelnie. A zsidó főpap felkészítése erre a szertartásra igen hosszadalmas volt. Több hétig böjtölve, a külvilágtól elzárva készült. A többi pap imádkozott érte, áldozatokat mutattak be, hogy bemehessen és megállhasson Isten előtt. És még így is volt, hogy emberi megítélés szerint nem tartották alkalmasnak. A kijövetelét pedig nagyon várták, mert ha nem jött ki, akkor az azt jelentette, hogy Isten nem bocsátott meg, és a főpap meghalt.

Amikor a zsidó levél Jézusról, mint főpapról beszél, akkor ezzel azt mondja, hogy a templom lerombolása után Jézus az, aki egyedül meg tud állni az Isten előtt, aki nem csupán a jeruzsálemi templom kárpitján, hanem az egeken áthatolva vitte oda az ember bűnét az Isten trónusához. Mindezt pedig azért, ¹⁵*Mert nem olyan főpapunk van, aki ne tudna megindulni erőtlenségeinken, hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan kísértést szenvedett mindenben, kivéve a bűnt.*

Jézus megtapasztalta ezt a földi létet, annak minden szenvedésével együtt. Nem palotában, a világtól elzárva, hanem szegényen jött, azok közé, akik megvetettek, elhagyatottak voltak. Kísértést szenvedett, de ő megállt a kísértések között.

A böjtről mindenkinek eszébe jut: nem enni húst. Jézus hogyan is böjtölt: 40 napig nem evett semmit. A böjti időszak lemondásaival kapcsolatosan azt szoktuk mondani, nagy a kísértés, hogy mégis megtegyem. Jézus esetében a kísértés, csak a 40. nap után jön. Jézus megindul erőtlenségeinken. Elgondolkoztam ezen, a görögben azt olvassuk „szümpath” – szimpatizál velünk, ami ma azt jelentené, hogy együtt érez, rokonszenvez. De az eredeti szóban ennél több van, nem csak együtt érzek, hanem teljesen átélem azt, amit ő. Nem nagyon használjuk ma már, de jó ez a fordítás: megindul – megfogom a kezét és vele együtt indulok. Jézus így áll mellénk, ezzel az megindulással, megfogja a kezünket és együtt indul velünk.

¹⁶*Járuljunk tehát bizalommal a kegyelem trónusához, hogy irgalmat nyerjünk, és kegyelmet találjunk, amikor segítségre van szükségünk.* – írja alapigénk.

Vele – Jézussal együtt oda mehetünk az Isten trónja elé.

Ez a biztatás azoknak, akik üldözést szenvednek, akiknek menekülniük kell. Jézus odaáll melljük, és a kezüket fogva vezeti őket. De ez a mi reménységünk is. Nem csupán az utolsó napon, hanem minden nap. Hogy Jézus ott van mellettünk a kísértésekben. Ott van velünk a betegségben, ott van velünk az kihívásokban, ott van velünk, akkor, amikor segítségre van szükségünk. Kiáltunk hozzá, és ő meghallgat. Biztos, hogy fontos, hogy az egyházak vezetői kiáltsanak a „nemzetek közösségéhez”, de még fontosabb lenne, hogy együtt kiáltsunk Istenhez, aki azt mondta: ¹⁵*Ha kiált hozzám, meghallgatom, vele leszek a nyomorúságban, kiragadom onnan, és megdicsőítem őt.* És nem csak mondta, hanem Jézus Krisztusban megmutatta. Bálint napja, Valentin nap... a szerelmesek napja, ha már így begyűrűzött hozzánk ez a dolog,

akkor e mellett se menjünk el szó nélkül: Jézus Krisztus kifejezte a szerelmét, szeretetét feléd. És te? Mit reagálsz? Kiállts hozzá, a főpaphoz, aki odaállt Isten elé, éred, de oda szeretne állni veled is.